

## สารบัญ

### ถอดบทเรียนการพัฒนาสิทธิของคนที่มีปัญหาสถานะบุคคล

๑. กระบวนการพัฒนาสิทธิในการมีเอกสารพิสูจน์ตนของคนไร้เอกสารพิสูจน์ตน (Undocumented person)	35
<b>การแจ้งเกิด</b>	36
• ด.ช.อิทธิกร โชติชนางกูร : ภารกิจ ๕ ชั่วโมง	37
• อ้า ทะเลเล็ก บุตรชาวมอแกนสัญชาติไทย	47
• แสงสุรีย์ ประมงกิจ : เด็กมอแกนไร้เอกสาร	57
• ด.ญ.ชลธิชา : กำไรแจ้งเกิดเด็กใหม่มือหน่วยงานรัฐ	65
• โมบาลัด บุตรแรงงานสัญชาติพม่า	73
• เรื่องเล่าของพอวา : การเคลื่อนย้ายในฐานะพลเมืองอาเซียน	83
<b>การเพิ่มชื่อในทะเบียน</b>	93
• ฮาภรณ์ สิทธิในการทำทะเบียนประวัติ ของคนไร้รัฐ	95
• บอลลูน : เพิ่มชื่อให้เด็กไทยจากแม่แรงงานข้ามชาติ	105
<b>คนเคยมีชื่อในทะเบียน แต่ตกหล่น/สูญหาย - ขอคืนรายการ</b>	113
• อู๊ด มทเนียม : คนไทยหายไปจากทะเบียนราษฎร	115
• อรุณณ์ นาควงศ์ การกลับคืนสู่อ้อมกอดเครือญาติ	123
• มีปู คนไม่มีสถานะทางทะเบียนขอคืนรายการ	131
๒. กระบวนการพัฒนาสิทธิในสถานะบุคคลของคนที่มีปัญหาสถานะบุคคล ที่มีเลขประจำตัว ๑๓ หลัก (คนไร้สัญชาติ)	139
<b>คนดั้งเดิม</b>	140
• อ่องโซเล : บุตรชายสัญชาติไทยที่เกิดนอกราชอาณาจักร	141
<b>คนอพยพรุ่นที่ ๑</b>	148
• โฉ้ : หญิงผู้เป็นมารดาของบุตรสัญชาติไทย	149

<b>ค. นอพยพรุ่นที่ ๒</b>	155
• พงษ์พัฒน์ : คนไทยตามมาตรา ๒๓	157
• นางสาวสายพร : นักศึกษาผู้หมดสิทธิ์ได้รับทุนการศึกษาเพราะไม่มีสัญชาติไทย	167
• เจษฎา : คนบัตรเลข ๐ พอดีจะมีสิทธิไหม	177
• ด.ช.วราวุธ : ลูกคนบัตรเลข ๐ ขอแจ้งเกิดเกินกำหนด	185
• ด.ช.เกียงศักดิ์ : ตามหาเลข ๑๓ หลัก จากแบบ ๕๙	195
<b>๓. กระบวนการพัฒนาสิทธิพื้นฐานด้านต่าง ๆ ของคนที่มีปัญหาสถานะบุคคล</b>	205
<b>๓.๑ การพัฒนาสิทธิด้านอื่น ๆ</b>	206
• ด.ช.ชยพล ลูกคนไม่มีสถานะทางทะเบียน	207
• เรื่องเล่าของจอยแอะครี : ผู้ป่วยออสิตี	217
• ลุงอู๊ด มากเนียม : ความยากลำบากในการเข้าถึงสิทธิในหลักประกันสุขภาพ	229
• อาภรณ์ ผู้ไร้หลักประกันสุขภาพ	239
• ญาตา เมื่อคนไร้สัญชาติจะเป็นบุตรบุญธรรม	247
• เด็กชายตุระไซ้ : เมื่อคนไทยจะขอรับเด็กไร้สัญชาติคนหนึ่งเป็นบุตรบุญธรรม	257
• เรื่องเล่าของเกศรา : นิยายรักข้ามแดน	269
• จริตติภา : จัดทะเบียนสมรสของคนนามสกุลเดียวกัน	277
• ตุระไซ้ : เปลี่ยนชื่อตัว ให้ใช้ชื่อสกุลแก่เด็กไร้สัญชาติ	285
• เป็นจมื่น สิทธิอาศัยของเด็กเยอรมันในประเทศไทย	293
• อัครเดช เสรีภาพในการเดินทาง - ใบขับขี	301
• ฉะมือ : แปลงสัญชาติคนไม่มีสถานะทางทะเบียน	309
<b>เรื่องเล่าเพื่อบันทึกเรื่องราวประวัติชุมชนและพยานบุคคลในชุมชน</b>	317
• เรื่องเล่าของจอยวาโพ	320
• ชุมชนมอแกน เกาะพยาม	330
• เรื่องเล่าชุมชน “บ้านนาป่าแป๋”	346
• เรื่องเล่าชุมชน “บ้านแม่แพะ”	366
• เรื่องเล่าชุมชน “บ้านอุญ”	386